

„Hazám, hazám...”

Műkedvelők műsorai a tavaszi ünnepekre

Megkezdődött a „Hazám, hazám, te mindenem” művészeti bemutatósorozat, amelynek fórumán a tavaszi forradalmi évfordulókat, március 15-ét és 21-ét, valamint április 4-ét köszöntik verssel, prózával, énekkel, zenével, táncsal az ország legjobb műkedvelő együttesei. Az irodalmi színpadok, színjátszó csoportok, körösök, zenekarok tagjai olyan 25–30 perces műsorokat állítottak össze, amelyek a forradalmi ifjúsági napok programjában 1848, 1919 és 1945 történelmi eseményeire, a haladás ügyének legkiemelkedőbb magyar hőseire emlékeznek.

Ezekben a napokban tájegységeinként mutatták, illetve mutatják be műsorukat az ifjú műkedvelők. Székesfehérvárott a Fejér, a Győr-Sopron, a Komárom, a Vas és Veszprém megyei, Pécsen a Baranya, a Somogy, a Tolna és a Zala megyei együttesek vetélkedtek. A budapestiek február 24-én találkoznak. A Bács-Kiskun, a Csongrád, a Nógrád, a Pest és a Szolnok megyei műsorokat február 25-én Szolnokon mutatják be. A Békés, a Borsod, a

Hajdú, a Heves és a Szabolcs megyei csoportok február 26-án Debrecenben vetélkednek.

A tájegységi bemutatókat a KISZ Központi Bizottsága, a Magyar Televízió, a Művelődésügyi Minisztérium és a Népművelési Intézet szakértői is megnézik, s a látottak alapján választják ki azokat az együtteseket, illetve műsorszámokat, amelyek a televízió ünnepi műsoraiban is helyet kapnak. A legjobbak március 15-én és 18-án, valamint április 3-án nyilvános adáson szerepelnek majd. (MTI)

Készül a színes tv

A Székesfehérvári Rádió-és Televíziógyárban a fekete-fehér rendszer mellett két éve már a színes televízió vevőkészülékekkel kísérleteznek. Jelenleg az alapáramkörök kidolgozását végzik. A munka kielégítően halad, valószínű, hogy az első mintakészülék még az idén megszületik.

A Magyar Televízió kísérleti színes adása a második ötvenes terv végén megindul. A gyár szakemberei erre az időre néhány színes készülékkel akarnak rendelkezni. A színes televíziókészülékek sorozatgyártása előreláthatólag 1970 után indul meg.

Számok az iskolákból

Egy kis statisztika. A szegedi általános iskolák félévi tanulmányi átlageredménye 3,5 volt. Pontosan annyi, mint tavaly ilyenkor. Az átlagszámok azonban mindig takarnak valamit. Így bányászták elő minap az igazgatói értekezlet is a félévkor bukott diákok helyzetét. Az általános iskolák 11 ezer 453 tanulója közül 892 kapott elégtelen minősítést, s — nőha közöttük jó néhányan — csak egyetlen tárgyból buktak, tehát év végéig könnyen javíthatnak — ez 7,7 százalék. Vagyis 1,1 százalékkal rosszabb, mint egy éve. A második félév egyik jelentős feladata tehát a gyenge tanulmányi előmenetelűek segítése.

Közülük is igen problémátusok a túlkoros diákok sorsa. Többfelé panaszkodnak, nemcsak hogy gyakran el sem végzik a nyolc osztályt, hanem nevelési szempontból is sok bajt okoznak: erkölcsi magatartásukkal, tanuláshoz való rossz viszonyukkal. Az igazgatói értekezlet referátuma figyelemre méltó megoldást javasolt — ugyanez korábban, a III. kerületi tanács vb ülésén is elhangzott —: hasznos lenne, ha a túlkoros tanulók számára egy-egy központi iskolában külön osztályt szerveznének, ahol a tanterv alapvető részeit az elsajátításával és gyakorlati élethez szabott készségek kialakításával legalább elégséges bizonyítványt szerezhethetnek. Lehetetlen állapot, hogy a túlkoros tanulókat fegyelmi okok miatt egyszerűen felmentik iskolai kötelezettségeik alól. Az elmúlt időszakban erre 80 precedens történt!

De a bukott diákok statisztikája még másról is tanúsodik. Jóllehet a tanteszületések évi célkitűzéseinek központi fejezete volt a hátrányos helyzetben levő tanulók segítése, mégis legtöbb helyen mindössze annyi történt, hogy egy-egy órán többet foglalkoztak velük, vagy gyakrabban feleltették őket. A félévi értekezleteken keveset beszéltek a hátrányos helyzetű gyerekek támogatásának módjáról, lehetőségeiről, akár az ilyen munka tapasztalatairól. Hovatovább akadtak pedagógusok, akik a korrepetálást felesleges tehernek tartották, azzal az indoklással, hogy így a tanulók önállósága szűnik meg. Az igazgatói értekezlet félreérthetetlenül leszögezte: a jövőben feltétlenül nagyobb súlyt kell helyezni a korrepetálásokra, még a költségvetésben biztosított órák terhére is.

Hasonló probléma a középiskolákban is adódik,

BUKOTTAK ÉS TÚLKOROSAK A GYENGÉK SEGÍTÉSE

szélesíteni, fokozottabban ellenőrizni a tanulók munkáját.

A fizikai dolgozók gyerekeinek továbbtanulását szorgalmazni kell, hogy tehetségüket maximálisan kibontakoztathassák. A párt IX. kongresszusának határozata is ebben a szellemben szól. Az elmúlt öt évben ugyanis némiképp csökkent — főleg gimnáziumokban, illetve azok nyelvi tagozatos osztályaiban — az ilyen tanulók aránya.

Képernyő

Princ leszerelt

Tizenkét héten keresztül a többet és jobbat várás reményével ültünk le szombat esténként a tv képernyője elé, s tizenkét héten keresztül fel elégedetlenül a *Princ*, a *katon* című tv-film megnézését. Miért voltak elégedetlenek? Miért voltak mindannyian elégedetlenek? Furcsa ellentmondás, de azért, mert úgy éreztük, hogy mindenkinek tetszeni akar. S éppen ezen a téves — vagy „tévés” — felfogáson csúszott el forgatókönyvíró és rendező egyaránt.

A történet azzal kezdődik, hogy egy jól kereső, jóképű, szabályokat és határokat nem ismerő afféle mai fiatal bevonul katonának, s a lakonyában a körülmények kényszerítő súlya alatt kénytelen alkalmazkodni környezetéhez, már amennyire tőle telik, hiszen ha ezt nem így tenné, nem lenne *Princ*... Meg aztán arra is kell ügyelnie, hogy a film végére valahogy meg ne változzék, mert különben senki sem moshatná le róla a „jó pedagógiai alany” gúnynevet. (A film alkotói egyébként még a látszatát is igyekeztek elkerülni annak, hogy alkotásuk pedagógiai oktatói filmnek minősüljön, az utolsó részben mintegy végső és poentírozott érvekkel az egyik tiszt szájába adják a szöveget: „Ez a fiú semmit sem változott!”) S a film néhány gyakorlattal, klubdelutánál, műsoros esttel, a katonalethez kapcsolódó kalanddal itt be is fejeződik, s a szolgálatukat töltő honvédek egy kicsit magukat is látva, talán elégedettek lehetnek volna a művész színvonalal.

Pontosabban ők sem egészen! Őrsi Ferenc írása *Fejér Tamás* rendezői munkája nyomán ugyanis szebbé, jobbá — s mondjuk meg nyíltan — a valósággal sok-

szor ellenkezővé változtatta a katonalehet. Mert ugyan melyik alakulatnál csinálnak pszichológiai problémát egy eltűnt, vagy hiányzó tölteny ügyéből? Tévedés ne essék, ez az írás nem a lakatany, hanem a film kritikája!

A film azonban itt nem ér véget. Lakáskérdésről, szerelemről, krimibe illő disszidálási kísérletről, kulturális életéről látunk-hallunk, a mai magyar ifjúság egy sor megoldatlan kérdésével — huligánizmus, szórakozás, fiúk és lányok kapcsolata — tárja fel a rendező, de egyetlen kérdés megoldására sem vállalkozik. S mindezt elég olcsón kapjuk, egy viszonylag nagy és valószínű költséges technikai apparátussal dolgozó alkotógárdától, negyven percben, hetenként változó hangulattal, olcsó viccekkel, sokszor tartalmatlan, üres dialógusokkal.

Talán csak Vujcsics Tamár zenéje egységes, következetes, a tördő képsorokat nyitó szignálja jellegzetes és kifejező. Esztétikai szempontból talán csak *Arva* című rész emelkedett az átlag fölé őszinte, jó hangulatteremtő, s a végletekig fokozódó drámaisággal, Madaras József szép alakításával.

A *Princ* tehát sem részleteiben, sem egészében nem nyújtotta azt, amit vártunk tőle: élő, komoly problémák, ha nem is művészi, de mindenképpen szórakoztató, talán szellemesen csipkelődő megelégedés.

A népes szereplőgárdából a már említett Madaras József mellett Ernyey Béla színvonalban ingadozó, de időnként jó alakítását kell kiemelnünk. A kisebb szerepekben Horváth Gyula (Vaskúti), Felföldi Anikó (Bikini), Zenthe Ferenc (Petneházi), Póstyáni Ildikó (Pancsa), és Peti Sándor (Portás) emelkedett az átlag fölé.

Mezei István operatőr nagy erénye a fényvel való ügyes gazdálkodás, az utolsó részben a szökési jelenetben ironikusan szellemes képeket készítet, nagy érzéke van a tragikus jelenetek felvételéhez.

Farkas István

Finommechanikai

műszerészeket

átképzésre és

benzinmosót

keres felvételre

Irodagéptechnika Vállalat

Üzemegysége, Ártilla u. 9.

Aromszünet

Az Aromszolgáltató Vállalat közli, hogy 1967. február 26-án 7-16 óráig a Dorozsmai út mentén és Gyulafalván, valamint február 27-től március 3-ig 7-16 óráig Irinyi J. u., Gerle sor, Gábor A. u., Csap u., Bálvány u., Bolya u., Gondor sor, Lugas u., Sziléri sor, Csillag tér, Tápai u., Szamos u., Rettek u., Kereszt u., Becsei utcák által határolt területen áramszünet lesz.

K. 17.49.

Szegedi zeneakadémisták koncertje

Igényes műsor, mégis elég hideg, vacsora előtti hangulat kacérkodott néhány tucat közönséggel hétfő este a Zeneművészeti Szakiskola koncerttermében. Mindössze négy számot jelzett a növénydekhangverseny programfüzete, ám olyan műveket, melyeknek megszólaltatása így is kimerítette az „egész estét betöltő” műsor fogalmát. Csupán az volt a kérdés, vajon arányban áll-e a kétségtelenül méltatásra váró komoly vállalkozó kedv a kivitelezés minőségével. Nem túlzás, ha e tekintetben kedvező a mérleg. Legjobb Páku István zongorázása keltett figyelmet, annak ellenére, hogy az Opus 31-es Beethoven: Esz-dúr szonáta egészében nem tudta tartani a művészi ilhettetségnél azt a szintjét, ahová a második és a negyedik tétel sodró lendületében bravúrosan feljutott. Annnyit mindenesetre leírtunk, eredeti tehetség, mon-

danivalója feltétlenül értékes. Bizonyította ezt Brahms: A-dúr hegedű-zongora szonátájában történt közreműködése is, ahol partnere Papp János volt. A hegedűs kissé elfogódott volt, pedig aggodalomra semmi oka, hiszen technikailag láthatóan övé a darab, és kellő zenei intelligenciája is van a romantikus hangvételhez. Sindel János Mozart: A-dúr klarinétversenyét meglepő biztonsággal, szép tónusban játszotta. Kár, hogy valószínűleg légzéstechnikai problémák miatt a mélyebb hangoknál zeneileg indokolatlan crescendo-t zavartak. Schumann: A költő szerelme dalkiklusát Kökendi József szövegezte meg, a roppant igényes, hosszú és elég fárasztó műsort korrekt határozottsággal énekelte végig.

A zeneakadémia szegedi tagozata növendékeinek koncertjén Bódás Péter, az iskola tanára kísért zongorán. N. I.

Hatszázmillió a posta fejlesztésére

Az idén költségvetésből mintegy 360 millió forintot kap a posta, elsősorban a hírközlési hálózat fejlesztésére. Ezenkívül saját erőből 130 millió forintot fordít szolgáltatásainak korszerűsítésére, s külön 100 millió forintot költenek a légvezeték-hálózat rekonstrukciójára, összesen tehát csaknem 600 millió forint jut a posta fejlesztésére.

Tovább növekszik a telefonközpont-hálózat befogadóképessége. Bővítik vidéken 2000–2000 állomással Győr és Kaposvár telefonközpontját. Az idén Zalaegerszegen 3000 állomásos automata központot szerelnek fel, s ezzel megszüntetik az utolsó megveszélhetly manuális telefonközpontot is.

A károsultak mi vagyunk

„Nagyon szeretett reprezentálni...”

Egy dolgot már tisztáztam a cikksorozat elején: a társadalmi tulajdonból ellopott, elcsikkasztott pénz sohasem kenyérre kellett. Még csak nem is lakbérre vagy villanyszámlára. Az ügyekben szereplő vádlottak mind jobban kerestek annál, hogy akár kölcsön kellett volna kérniük. Se sok gyerek, se ruhátlanág, se koplalás! — egyszerűen semmi súlyosabb, enyhítő körülmény! Akkor hát mire gondoljon az ember? Valamiféle erkölcsi tótágas ez. Hadd idézzek ebben az oknyomozásban ismét a vallomásokból! Önvallomásokból, és a tanúk érveiből!

Salamon György (Hódmezővásárhely): „Kocsmai adósságaim fizetésére kellett a pénz...” — „Italozó életmódot folytattam, elvonó kezelésem is volt, elég könnyelműen fogta fel az életet...”

Hargitai Bálint (Szeged): „Ezen összegek zsebpénzként szerepeltek nálam, s általában szórakozásra, illetve italozásra lettek elkölve...”

Barna Imre (Röszke): „Féltem, hogy ha nem teszem meg, leminősítik az általam átadott árukat, és akkor engem anyagi kár ér...”

Márton György (Szeged): „Körülbelül tízezer forint adósságom volt, és az vitt rá, hogy a bűntettet elkövettem...”

L. E. fiatalok (Földvár): „Szerettem volna én is divatosan öltözni, de otthon ezt nekem nem tudták biztosítani...”

A többi idézetet már csak a forrás megnevezése nélkül említem. „Kapcsi ember, kérem...” — „Szerettem az italt, nem volt zsebpénzem” — „Nagyon szeretett reprezentálni, és aki hozzátartozott, azt igyekezett itatni” — „T. F. ajánlotta fel a balhékat, és azok elkölvetése nekem tetszett. Tetszett az is, hogy a rendőrség keresi a tetteseket, és nem tudja megtalálni. Egyáltalán nem volt szükségem arra, hogy a bűncselekményeket elkövetsem” — „Nőügyem volt, azáltal lett ez...

A pénzzel akartam a nőnek imponálni” — „Ott kényszerítettem magam a gázolásra, épp hogy csak nem mondtam: fogj és vigyél!”

A skála ezzel természetesen nem teljes. Ha a tő egy is, sok az ág és a levél. Másrészt a vallomások és önvallomások az igazságnak csak egy részét — s nem is mindig a legfontosabbat! — képviselik. Hiszen látjuk, leginkább külső okokból beszél mindenki. Először magatartást egy vádlott sem lát be. Önzést sem, harciaslást sem. Erkölcseileg olcsóbbnak tűnik számukra az efféle magyarázat. Mégis kétségtelen, hogy az alkoholnak itt is vezérszerepe van. A költséges szórakozások, a divathoz való felzárkózás igénye szintén gyakran összeházasodnak az elhatározással.

Az oknyomozásnak egy másik szála is kínálkozik. „Miért tette?” — hányzór kérdése ezt nyomozó és bíról S a válaszként megint csak fél igazságokat derítenek fel: „Könnyelmű voltam” — „Belevittem a romlott barátok” — „Mások biztattak rá” — „Nem tudtam ellenállni”. Ha egy ügyben nyolcan szerepelnek, mindannyian a „többiek áldozatai”.

Kint jártam a megyei bíróság egyik tanácsvezetőjével egy büntetés-végrehajtó intézményben, magyarázta mondva: börtönben. Feltételek szabadságra bocsátási ügyek elbírálása folyt. Sokan még a büntetés egy részének lelkéje után is ezeket az obligát szövegeket mondták. Néhány nő volt csak ösztöne. Úgy tűnt, nekik nagyobb teher az ügy szegénye.

Egy férfi, amikor elítélésének okát akarta vele felidézteni a bíró, mindenáron csak a fekete fuvarról beszélt. Az ítéletbe pedig erőteljesen beleszólt egy erőszakosság is. Pár kérdésre kiderült, hogy a fekete fuvar „szimpatikusabb” motívum a szemében. Azzal bátran előjött, lehet,

SZ. SIMON ISTVÁN